



Contează pentru viitor!

REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR – ROMSILVA ADMINISTRAȚIA PARCULUI NATURAL PUTNA-VRANCEA

Localitatea TULNICI Județul VRANCEA; Cod poștal 627365
ONRC: J39/278/2009; CUI:RO 25629716
Telefon: 0237265361 Fax: 0237265361
E-mail: office@putna-vrancea.ro ; Pagina web: www.putna-vrancea.ro



Carpații sunt printre cele mai importante centre de biodiversitate din Europa, datorită gradului mare de împădurire și a prezenței unor suprafețe importante cu păduri seculare. Practicile silviculturale din trecut nu au avut mereu biodiversitatea ca obiectiv central al gospodăririi fondului forestier. Deseori arborii seculari sau arborii maturi vătămați au fost recoltați selectiv, rezultând parcele forestiere cu structuri și compoziții lipsite de heterogenitate. În unele zonele, astfel de practici au dus la păstrarea unui număr foarte mic de arbori seculari și cantități reduse de lemn mort, periclitanđ habitatele speciilor de coleoptere saproxilice protejate prin Directiva Habitate, cum ar fi *Rosalia alpina** (croitorul alpin), *Osmoderma eremita** (gândacul sihastru), *Cerambyx cerdo* (croitorul mare al stejarului), *Morimus funereus* (croitorul cenușiu) și *Lucanus cervus* (rădașca). Astfel de specii erau considerate în trecut ca fiind dăunători biotici, astfel că metodele silviculturale legale sau informale căutau să reducă pe cât posibil cantitatea de lemn mort prin lucrări de igienă, inclusiv recoltarea arborilor uscați sau în curs de uscare, rupti sau colonizați de insecte saproxilice. În trecut, în unele situații s-au aplicat inclusiv tratamente aviochimice cu insecticide, care au redus inclusiv diversitatea organismelor utile pentru reziliența pădurii.

Scopul proiectului este stoparea și inversarea tendinței de pierdere a habitatelor speciilor de coleoptere saproxilice cu areal în Carpați, protejate prin Directiva Habitate, prin demonstrarea unor acțiuni de conservare pentru creșterea conectivității habitatelor favorabile în ROSCI0208 Putna Vrancea (Parcul Natural Putna-Vrancea) și replicarea activităților cele mai potrivite în alte situri Natura 2000 din România.

Obiective

Obiectivele proiectului sunt:

- creșterea conectivității între parcelele cu păduri seculare din Carpați prin îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru coleopterele saproxilice protejate în 22 zone din situl Natura 2000 Putna-Vrancea;
- creșterea conștientizării rolului coleopterelor saproxilice protejate și a habitatelor în care acestea se dezvoltă pentru menținerea biodiversității și a unei stări fitosanitare bune a fondului forestier, precum și creșterea implicării factorilor interesați în activitățile de protecție a acestor specii cheie;
- actualizarea practicilor de protecție a comunităților de coleoptere saproxilice utilizate de factorii interesați de conservarea biodiversității și managementul fondului forestier din arealul proiectului și din România, precum și transferul și replicarea tehnicilor cele mai potrivite în alte zone;

- elaborarea și aprobarea unui plan național de acțiune pentru speciile de coleoptere saproxilice cu areal în Carpați protejate prin Directiva Habitate (Rosalia alpina* croitorul alpin, Osmoderma eremita* gândacul sihastru, Cerambyx cerdo croitorul mare al stejarului, Morimus funereus croitorul cenușiu și Lucanus cervus rădașca), ca metodă de promovare a utilizării pe scară largă a unor măsuri active de conservare.

Actiuni

Speciile vizate de proiect, sunt specii strict protejate prin Directiva Habitate, unele dintre acestea aflate în stare de conservare nefavorabilă în România. Proiectul va avea un rol demonstrativ, urmând a fi testate la scară mică tehnici de îmbunătățire a favorabilității habitatelor forestiere aplicate cu succes în alte țări Europene.

Principalele amenințări la adresa acestor specii sunt reducerea și fragmentarea zonelor cu arbori seculari, eliminarea sistematică a lemnului mort propice dezvoltării insectelor, utilizarea în trecut de tehnici invazie pentru combaterea dăunătorilor exfoliatori, gradul redus de cunoaștere a importanței acestor specii pentru biodiversitatea pădurilor.

Rolul acestor specii a fost reconsiderat în ultimele decenii, astfel că de la statutul de specii dăunătoare au trecut la statutul de specii protejate. Prezența lor indică ecosisteme forestiere sănătoase, fiind o verigă importantă în lanțul trofic. Prin aplicarea de măsuri de conservare pentru insecte va crește și abundența speciilor care se hrănesc cu insecte (ciocănitari, lilieci, etc.) **Menținerea speciilor insectivore este deosebit de importantă pentru ca invaziile ciclice ale speciilor defoliatoare să fie reduse ca impact. Astfel, pe lângă contribuția la menținerea unei biodiversități ridicate, speciile vizate de proiect au un impact economic favorabil pentru ecosistemele forestiere.**

În parcelele selectate împreună cu proprietarii terenurilor se vor realiza următoarele **acțiuni concrete de conservare:**

- **veteranizare arbori debilitați** prin îndepărtarea inelară a ritidomului și crearea de găuri tip cuib de ciocănitare. Arborii vizați sunt cei debilitați, uscați sau în curs de uscare;
- **Păstrarea de arbori rezervă după tăierile definitive;**
- **Crearea de cioate însorite** prin prelucrarea de arbori uscați pe picior (iescari);
- **Instalarea de cutii cu rumeguș/litieră** lipite de arbori ca surogat pentru arbori seculari;
- **Crearea de mici grămezi semi îngropate de lemn mort** din lemnul obținut din procesul de veteranizare și prelucrarea lemnului mort pe picior;
- **Tăierea tufișurilor din jurul lucrărilor de conservare efectuate.**

Deoarece alte insecte pot provoca daune economice pădurii (ex. defoliatori, insecte xilofage neprotejate prin Directiva Habitate) **vom dezvolta o acțiune demonstrativă prin utilizarea de feromoni ca metodă de îndepărtare a populațiilor nesustenabile.** Acțiunea, care este o alternativă la utilizarea insecticidelor în zonele protejate, va fi aplicată experimental. Pentru a facilita replicarea metodei se va realiza o sesiune de instruire în teren la care vor participa factorii interesați.

O altă activitate importantă a proiectului va fi **instruirea proprietarilor și administratori de arii protejate în vederea aplicării acestor tehnici de conservare a insectelor.** Astfel, se vor realiza materiale informative, sesiuni de instruire, vizite de lucru etc. Se vor realiza trasee

educaționale având ca temă rolul insectelor în ecosistemele forestiere (câte unul în fiecare arie protejată vizată de proiect).

Se vor întreprinde **acțiuni de informare a administratorilor ocoalelor silvice** (din ariile protejate și din alte habitate importante pentru aceste insecte) pentru promovarea de măsuri de gospodărire a pădurii care pot asigura și protecția insectelor xilofage utile, de exemplu, menținerea și extinderea suprafețelor cu arborete cu structuri variate, în special a celor administrate în regimul codrului grădinărit sau în codru regulat dar cu tratamente cu perioadă lungă de regenerare.

Proiectul va fi completat cu un pachet de **acțiuni de monitorizare a eficacității măsurilor luate** și realizarea de **studii științifice privind metodele aplicate în cadrul proiectului**.

Unul dintre cele mai eficiente instrumente pentru îmbunătățirea stării de conservare a speciilor țintă este elaborarea și aprobarea de către autorități a unui **plan național de acțiune** pentru *Rosalia alpina*, *Osmoderma eremita*, *Cerambyx cerdo*, *Morimus funereus* și *Lucanus cervus*. Planul de acțiune va actualiza cunoștințele privind speciile țintă și va oferi un cadru pentru reproducerea activităților concrete de conservare în alte situri Natura 2000 din România.